

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ANEB JAK JE TO S KOMPETENCEMI

V poslední době se v našem městě často skloňuje základní škola, a to v několika rovinách, ať již ze strany rodičů, tak ze strany pedagogického sboru, vedení základní školy, školské rady a rady města.

Celá záležitost se otevřela i na lednovém jednání zastupitelstva města, kterého se po dlouhé době účastnilo nejen všech 21 zastupitelů města, ale také mnoho občanů, a jednací sál téměř praskal ve švech.

Jednání nebylo vůbec jednoduché a zastupitelé se rozešli s tím, že se budou základní škole věnovat i na svém dalším jednání. V průběhu jednání však bylo zcela zřejmé, že ne všichni znají jednotlivé pravomoci toho kterého subjektu, proto po projednání radou města uvedu **několik základních informací k jednotlivým subjektům a jejich kompetencím:**

Orgánem, který plní funkce zřizovatele školy, je ze zákona rada města. Přenesení této pravomoci na zastupitelstvo není možné, oprávnění členů zastupitelstva jsou omezena na předkládání návrhů radě a vznášení dotazů, připomínek a podnětů na radu.

Ve školském zákoně jsou výslovně vyjmenovány pravomoci zřizovatele vůči jím zřizované školské právnické osobě. Rada města vydává zřizovací listinu školy; rozhoduje o změnách zřizovací listiny; rozhoduje o sloučení, splynutí, rozdělení a zrušení školy; jmenuje a odvolává ředitele školy a stanoví jeho plat; schvaluje rozpočet školy; schvaluje zlepšený výsledek hospodaření školy a schvaluje vytvoření dalších peněžních fondů školy. Uvedený výčet pravomocí je taxativní, nad jejich rámec rada města do činnosti školy zasahovat nemůže.

Škola je samostatnou právnickou osobou a o všech jejích vnitřních záležitostech, ať již jde o věci pedagogického, personálního nebo ekonomického charakteru, rozhoduje její ředitel, který je jejím jediným statutárním orgánem. Ředitel školy mj. odpovídá za to, že škola poskytuje vzdělávací a školské služby v souladu se školským zákonem, odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a školských služeb, stanovuje organizaci a podmínky provozu školy a odpovídá za použití finančních prostředků státního rozpočtu. Právní úprava je koncipována tak, že veškeré pravomoci, které nejsou výslovně svěřeny jiným orgánům, náleží řediteli školy.

Školská rada je orgánem povinně zřizovaným při každé základní škole. Její zákonné kompetence lze rozdělit na schvalovací (schvaluje výroční zprávu o činnosti školy, školní řád, stipendijní řád a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků) a ostatní (projednacího, konzultačního či iniciačního charakteru). Obecně lze konstatovat, že úkolem školské rady je pomáhat řediteli při správě školy. Ředitel jí není ze své činnosti odpovědný.

Ve výchově dětí mají rozhodující úlohu rodiče, školský zákon nikterak neomezuje institut rodičovské odpovědnosti. Rodiče (resp. zákonní zástupci) jsou povinni důsledně chránit zájmy dítěte a vykonávat nad ním dohled. Vedle povinností v souvislosti s povinnou školní docházkou přiznává zákon rodičům i odpovídající práva: na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání; volit a být voleni do školské rady; vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost; na informace a poradenskou pomoc školy v záležitostech týkajících se vzdělávání. Při pochybnostech o správném postupu školy má zákonný zástupce právo učinit příslušné kroky k zjednání nápravy. Může podávat podněty, stížnosti nebo petice, na jejichž základě bude provedena inspekční činnost ve škole, obdobný podnět může adresovat i řediteli, zřizovateli či dalším osobám, kteří jsou v mezích své zákonné působnosti povinni se takovým podáním zabývat.

Mgr. Petr Paclt, právník města

S laskavým svolením autora převzato z <http://www.bakovni.cz/cs/mestsky-urad/>